

Resultaten Rijksbegroting 2014

Hebben alle ministeries bereikt wat zij van plan waren aan het begin van het begrotingsjaar? U kunt hier per ministerie het jaarverslag bekijken. Hierin staat wat de resultaten waren van de maatregelen die het kabinet heeft genomen in 2014.

- [Algemene Zaken](#)
- [Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties](#)
- [Buitenlandse Zaken](#)
- [Defensie](#)
- [Economische Zaken](#)
- [Financiën](#)
- [Infrastructuur en Milieu](#)
- [Onderwijs, Cultuur en Wetenschap](#)
- [Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#)
- [Veiligheid en Justitie](#)
- [Volksgezondheid, Welzijn en Sport](#)
- [Wonen en Rijksdienst](#)

Algemene Zaken

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van overheidscommunicatie in 2014.

Overheidscommunicatie

Bevorderen eenheid algemeen regeringsbeleid

Het ministerie van Algemene Zaken (AZ) heeft als belangrijkste taak de eenheid van het algemeen regeringsbeleid te bevorderen.

Hieronder valt:

- De coördinatie van het algemeen communicatie- en regeringsbeleid. Hiervoor bedroegen de uitgaven in 2014 bijna € 1,67 miljoen.
- Bijdragen leveren aan de ontwikkeling van het regeringsbeleid op langere termijn.
Uitgaven: € 451.000.

Burgerbrieven aan minister-president

In 2014 kwamen bij AZ 2.256 brieven voor de minister-president binnen. In 2013 waren dit er 2.354. De meeste brieven gingen over de vliegcrash MH17 en het pensioenstelsel. Ook

kwamen in 2014 veel vragen binnen over de kwaliteit van de zorg in verpleeg- en verzorgingshuizen.

AZ heeft 75% van de brieven binnen de termijn van 3 weken afgehandeld. 24% van de brieven is binnen de termijn van 3 tot 6 weken beantwoord. In slechts 1% van de gevallen duurde de afhandeling langer dan 6 weken. De gemiddelde afhandeltermijn was in 2014 12 dagen. In 2013 was dit 15 dagen.

Werkprogramma Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid (WRR)

In september 2014 heeft de WRR het rapport '[Met kennis van gedrag beleid maken](#)' gepubliceerd. In dit rapport gaat de WRR in op de vraag wat de relevantie is van gedragskennis wanneer de overheid beleid maakt. Gedragswetenschappelijke kennis kan de overheid helpen beleid effectiever en efficiënter te maken.

Zie ook: [Kamerbrief over toepassing gedragswetenschappelijke kennis in beleid](#)

Rijksoverheid.nl en Informatie Rijksoverheid

De website Rijksoverheid.nl had in 2014 29 miljoen bezoekers. In 2013 waren dit 28 miljoen bezoekers. De meest bezochte onderwerpen waren paspoort en identificatie, reisadviezen, minimumloon, huurwoning en AOW.

Bij Informatie Rijksoverheid (voorheen Postbus 51) kwamen in 2014 ongeveer 339.000 vragen binnen (in 2013 bijna 320.000). 100.000 per mail, 235.000 per telefoon. Veel vragen gingen over visumaanvragen en huurverhogingen. Sinds 1 januari 2014 zet de Rijksoverheid ook Twitter in voor de beantwoording van vragen. In 2014 kwamen 4.000 vragen binnen.

Vragenstellers kunnen de dienstverlening van Informatie Rijksoverheid beoordelen. De Rijksoverheid streeft naar een rapportcijfer van minstens een 7,0 voor e-mail en een 7,5 voor telefonische vragen. Uit metingen blijkt dat de Rijksoverheid dit streven in 2014 heeft gehaald (7,4 en 7,5).

Campagnes met zendtijd Rijksoverheid

In 2014 heeft de Rijksoverheid 14 campagnes met zendtijd Rijksoverheid gevoerd. In 2013 waren dit 12 campagnes. De campagnes weten het publiek goed te bereiken. Gemiddeld heeft 84% van de doelgroep een campagne gezien of gehoord. Dit percentage is gelijk aan het percentage in 2013. De zendtijdcampagnes krijgen van het publiek een gemiddeld rapportcijfer van 7,1. Dat is iets lager dan in 2013 (7,4).

Zie ook: [Jaarevaluatie campagnes](#)

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van binnenlandse zaken in 2014.

Binnenlandse Zaken

Topinkomens verlaagd

De norm voor topinkomens in de publieke en semipublieke sector is verder verlaagd naar het niveau van het ministersalaris. Dit is maatschappelijk meer aanvaardbaar en verantwoord. De norm was 130% van het salaris van een minister.

Zie ook: [onderwerp beloningen bestuurders: topinkomens overheid](#)

Doe-democratie

Onder het motto van de 'Doe-democratie' zijn in 2014 initiatieven ontplooid om maatschappelijk initiatief en sociaal ondernemerschap te ondersteunen en te bevorderen. Bewoners krijgen meer invloed en zeggenschap over hun eigen woon- en leefomgeving. Een voorbeeld is maatschappelijk aanbesteden: overheidstaken gaan over naar inwoners, sociaal ondernemers, met het bijbehorende geld. BZK helpt gemeenten bij de omslag die daarvoor nodig is.

In verschillende gemeenten loopt een proef waarbij bewoners en ambtenaren samen de gemeentebegroting vertalen naar wijkniveau. Bewoners krijgen zo inzicht in het geld voor hun wijk. Actieve burgers hebben bij hun initiatieven soms last van bestaande regels. Het programma 'Ruim op die regels' heeft als doel zulke regels om te buigen of op te heffen.

Zie ook: [onderwerp burgerschap: burgerparticipatie](#)

Verkiezingen

De verkiezingen voor de gemeenteraad en voor de Nederlandse leden voor het Europese Parlement in 2014 zijn goed verlopen. De opkomst was 54% en 37%.

Zie ook: [onderwerp verkiezingen](#)

Veilige publieke taak

Er is veel gedaan om medewerkers in het lokale bestuur te leren omgaan met agressie en geweld. Ook werkgevers leren wat zij kunnen doen om hun werknemers te beschermen.

Zie ook: [onderwerp geweld tegen werknemers met publieke taak](#)

Nieuwe rol gemeenten

Gemeenten zijn in 2014 verantwoordelijk geworden voor jeugdhulp, langdurige zorg en begeleiding naar werk. Dit doen zij vanuit 1 budget. Het ministerie van BZK heeft bovendien randvoorwaarden opgesteld. Bijvoorbeeld over de bescherming van persoonsgegevens.

Zie ook: [onderwerp gemeenten: decentralisatie van overheidstaken naar gemeenten](#)

Minder gemeenten

Nederland telt nu 393 gemeenten. Bij de start van het kabinet in november 2012 waren dat er nog 415. De daling komt door fusies van verschillende gemeenten. In 2014 fuseerden 16 oude gemeenten tot 6 nieuwe.

Zie ook: [onderwerp gemeenten: gemeentelijke herindeling](#)

Afschaffing plusregio's

De overheid heeft de verplichte samenwerking voor gemeenten in Wgr-plusregio's is afgeschaft. Vrijwillige samenwerking blijft mogelijk. De belangrijkste taak (verkeer en vervoer) gaat naar de provincie.

Zie ook: [onderwerp gemeenten: intergemeentelijke samenwerking](#)

Extra adresonderzoeken

Gemeenten hebben in 2014 4.600 extra adresonderzoeken en huisbezoeken gedaan om fraude op te sporen. BZK heeft hiervoor risicoprofielen opgesteld. Dit werkt: bij 1 op de 3 adressen bleek sprake van onjuiste registratie. Met een verkeerd adres is fraude mogelijk met bijvoorbeeld een uitkering, huurtoeslag of studiefinanciering.

Zie ook: [nieuwsbericht Kabinet investeert 13 miljoen in aanpak adresfraude, verwachte opbrengst 42 miljoen](#)

Nieuwe basisregistratie

Om de registratie van persoonsgegevens zo goed mogelijk te regelen is in januari 2014 de Wet basisregistratie personen (BRP) ingevoerd. De BRP vervangt de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (GBA). Organisaties als de Belastingdienst en UWV gebruiken de persoonsgegevens bij het heffen van belasting en het verstrekken van uitkeringen.

Zie ook: [onderwerp persoonsgegevens: basisregistratie personen \(BRP\)](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Wet BRP regelt betere registratie van persoonsgegevens](#)

Digitale dienstverlening

De digitale dienstverlening van overheden verbetert. Bij steeds meer gemeenten kunnen burgers en ondernemers allerlei overheidszaken digitaal afhandelen. Zoals bij het digitaal aanvragen van een parkeervergunning. Hierdoor hoeven mensen niet meer naar het loket. Ook hoeven ze geen gegevens aan te leveren die al bekend zijn, zoals hun adres of de gegevens van de auto. In 2014 is het aantal gemeenten waar dit mogelijk is met 30% gestegen.

Zie ook: [onderwerp digitale overheid](#)

Digitale infrastructuur

Dankzij het programma iNUP zijn veel losse basisregistraties onder 1 stelsel gekomen. Dit is de basis van de digitale infrastructuur, waardoor overheidsorganisaties beter gegevens met elkaar kunnen uitwisselen. Doel is een goede en betrouwbare dienstverlening aanbieden.

Zie ook: [nieuwsbericht Het fundament onder de digitale overheid is gelegd](#)

Digicommissaris

In augustus 2014 is de Nationaal commissaris digitale overheid gestart. Hij moet er voor zorgen dat meer overheidsorganisaties meedoen met de digitale infrastructuur en er meer gebruik van maken.

Zie ook: [digicommissaris](#)

Nationale veiligheid

In 2014 zijn ongeveer 180 personen naar gebieden gereisd waar een jihadistische strijd gevoerd wordt. Ongeveer 35 zijn in 2014 teruggekeerd. Daarnaast is er onrust aan de oostgrenzen van Europa en dreiging van cyberaanvallen. Het kabinet heeft in € 25 miljoen extra vrijgemaakt voor de AIVD om dit soort dreigingen het hoofd te bieden.

Zie ook: [nieuwsbericht Kabinet: 25 miljoen extra voor AIVD](#)

Koninkrijksrelaties

Caribisch Nederland

In september 2014 is een commissie gestart die de wetgeving voor de eilanden Bonaire, Saba en Sint Eustatius evalueert.

De eilanden van Caribisch Nederland werken samen met Nederland aan meerjarenontwikkelprogramma's. Ieder eiland krijgt een eigen programma. Met als speerpunten economische ontwikkeling, armoedebestrijding en kinderrechten. Voor economische ontwikkeling en sociale problemen heeft het kabinet € 3,4 miljoen extra uitgetrokken.

Zie ook: [nieuwsbericht Commissie evaluatie uitwerking nieuwe staatkundige structuur Caribisch Nederland benoemd](#)

Curaçao

Curaçao heeft volledig voldaan aan de onderdelen van de aanwijzing die het land in 2012 kreeg om de overheidsfinanciën op orde te brengen. Het land heeft laten zien in korte tijd met ingrijpende maatregelen begrotingsevenwicht te bewerkstelligen.

In 2014 is het project Duradero gestart samen met het Openbaar Ministerie Curaçao en het Recherche Samenwerkingsteam. Duradero richt zich op versterking en uitbreiding van de aanpak van financieel-economische criminaliteit.

De Koninklijke Marechaussee krijgt een flexibele pool die inzetbaar is in het hele Caribische deel van het Koninkrijk.

Sint Maarten

Begin 2014 is onderzoek gedaan naar de integriteit van het openbaar bestuur van Sint Maarten. Dit gebeurde in opdracht van de Koninkrijksregering door de gouverneur van Sint Maarten. Het onderzoek toonde aan dat de integriteit van het bestuur van het land zorgelijk is.

Aruba

De rijksministerraad pleitte in 2014 voor een onafhankelijk oordeel van het secretariaat van het College financieel toezicht over de begroting van Aruba. Dit gebeurde via een aanwijzing aan de gouverneur van Aruba. Dat heeft geleid tot een begrotingswijziging met uitzicht op begrotingsevenwicht in 2018.

Evaluatie rijkswetten

De 4 rijkswetten op het terrein van Veiligheid en Justitie worden geëvalueerd. De evaluatiecommissie kijkt niet alleen naar de effecten voor de landen, maar ook naar de werking van die wetten voor Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

Buitenlandse Zaken

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van buitenlandse zaken in 2014.

MH17

2014 stond voor een belangrijk deel in het teken van de ramp met de MH17. Deze gebeurtenis heeft Nederland diep geschokt. Voor het kabinet hadden de berging en repatriëring van de slachtoffers de eerste en absolute prioriteit. Samen met de minister-president, zette de minister van Buitenlandse Zaken (BZ) zich in om hiervoor internationaal draagvlak te krijgen. Daarnaast werd consulaire bijstand verleend aan de nabestaanden. Daarbij werkte Nederland nauw samen met andere landen die veel slachtoffers te betreuen hadden. Vooral Maleisië en Australië.

Het kabinet heeft 3 doelstellingen:

- terugbrengen van de lichamen van slachtoffers en hun persoonlijke bezittingen;
- onafhankelijk onderzoek naar de toedracht;
- strafrechtelijk onderzoek naar de schuldvraag.

Nederland heeft zich in 2014 ingezet op alle relevante internationale niveaus om steun te krijgen voor deze 3 doelstellingen. Vooral in de VN, de OVSE en de EU. De basis hiervoor

vormde de VN-Veilighedsraadresolutie 2166, die dankzij een actieve Nederlandse lobby tot stand kwam.

Zie ook: [onderwerp vliegcramp MH17](#)

Nuclear Security Summit

In 2014 organiseerde Nederland de Nuclear Security Summit. De Summit is zowel inhoudelijk als logistiek succesvol verlopen. Er zijn concrete afspraken gemaakt over nucleaire veiligheid en terugdringen van de kans op nucleair terrorisme. Door:

- vermindering van kwetsbaar nucleair materiaal;
- een betere beveiliging van nucleair materiaal, radiologische bronnen en nucleaire installaties;
- versterking van de internationale nucleaire beveiligingsarchitectuur.

Naast de inhoudelijke afspraken heeft het logistieke verloop van de conferentie het aanzien van Nederland in de wereld vergroot.

Internationale veiligheid/vrede en recht

Het kabinet heeft in november 2014 de [Beleidsbrief Internationale Veiligheid](#) uitgebracht. In de brief gaat het kabinet in op crises die Nederland op dit moment raken, bedreigingen die er aan komen en wat Nederland daartegen onderneemt.

Belangrijkste aandachtspunten in het beleid:

- De inzet van Nederland was om Rusland eensgezind tegemoet te treden in EU- en NAVO-verband. En een antwoord te formuleren op het Russische optreden, zonder dat dit zou leiden tot een gevaarlijke vorm van escalatie.
- Nederland heeft internationaal aangedrongen op een gemeenschappelijke lange-termijnagenda voor de strijd tegen ISIS en het herwinnen van stabiliteit in Syrië en Irak.
- Nederland leverde een belangrijke militaire bijdrage aan de VN-missie in Mali ([MINUSMA](#)). Ook besloot het kabinet het mandaat voor de Nederlandse bijdrage aan EULEX Kosovo met 2 jaar te verlengen. De Nederlandse bijdrage aan de [VN-missie in Zuid-Sudan](#) werd in 2014 verlengd.
- Internationale veiligheid vraagt vaak om een combinatie van ontwikkeling, veiligheid en diplomatie. Het budget voor internationale veiligheid (BIV) werd ingezet voor deze 3D-aanpak (development, defence, diplomacy). Het geld ging onder meer naar ondersteuning van activiteiten in crisisgebieden. Nederland droeg bijvoorbeeld bij aan de financiering van de Special Monitoring Mission van de OVSE in Oekraïne. En aan diverse projecten gericht op veiligheid en stabiliteit in Syrië en omliggende landen.

Zie ook: [onderwerp: internationale vrede en veiligheid](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Kabinet scherpst internationaal veiligheidsbeleid aan](#)

Versterkte internationale rechtsorde en de eerbiediging van mensenrechten

- Op 21 oktober 2014 werd [het Koninkrijk der Nederlanden gekozen in de Mensenrechtenraad](#) (MRR) voor de periode 2015-2017.
- Samen met gelijkgezinden heeft Nederland in 2014 actief ingezet op bevordering van gelijke rechten voor lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders (LHBT's) wereldwijd. Dat gebeurde bijvoorbeeld tijdens de top van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN-top) in september 2014.
- De [Mensenrechtentulp is in 2014 uitgereikt aan Mideast Youth](#). Deze organisatie bouwt online platforms om een stem te geven aan mensen die zich inzetten voor de mensenrechten. De platforms creëren een omgeving waar (jonge) mensen kunnen spreken over onderwerpen die taboe zijn in delen van het Midden-Oosten. Zoals gelijke rechten voor LHBT's en gelijke rechten voor religieuze en etnische minderheden.

Zie ook: [onderwerp mensenrechten: gelijke rechten voor lesbiennes, homo's, biseksuelen en transgenders](#)

EU

De Europese financiën bleven in 2014 onder druk staan. Onder meer de financieel-economische situaties in Frankrijk en Italië baarden zorgen. Nederland had een actieve rol in het beheersen van de eurocrisis en het bevorderen van economische groei. Ook zijn belangrijke stappen gezet om de bankenunie te vervolmaken.

De nieuwe Europese Commissie presenteerde een aantal maatregelen om economische groei te bevorderen. Waaronder een investeringsplan, waar Nederland positief tegenover staat. Uitwerking daarvan volgt in 2015.

Zie ook: [onderwerp Europese Unie](#)

Moderne diplomatie

Op 22 mei 2014 presenteerde de Adviescommissie Modernisering Diplomatie [haar eindrapport over de inrichting van de Nederlandse diplomatieke dienst](#). De aanbevelingen over de interne organisatie van het ministerie van BZ zijn meegenomen in de [moderniseringsagenda](#) die het ministerie vanaf 2014 uitvoert. De voorgestelde mijlpalen worden gebruikt om toe te zien op de voortgang. Daarnaast zijn de eerste besparingen op het postennet als onderdeel van de taakstelling uit het Regeerakkoord Rutte-Asscher in 2014 tot stand gekomen.

Versterking van de Nederlandse handels- en investeringspositie

In 2014 waren in totaal 20 economische missies naar 25 landen waar een kabinetslid bij aanwezig was. Deze missies ondersteunden Nederlandse bedrijven het zaken doen in buitenlandse markten. Ook vonden 5 economische missies op hoogambtelijk niveau plaats. Er was een groot aantal economische missies met de 5 grote economische steden van Nederland en andere gemeentelijke en provinciale overheden.

Daarnaast waren er 13 inkomende economische missies/bezoeken. 5 hiervan waren tijdens de Nuclear Security Summit:

- een staatsbezoek van de Chinese president;
- officiële bezoeken van Vietnam en Kazachstan;
- werkbezoeken van de vicepresident van Indonesië en de minister-president van Canada.

Er was in 2014 ook aandacht voor landen waar missies kunnen zorgen voor synergie tussen hulp en handel. Zo waren er missies naar China en India. Maar ook naar Afrikaanse landen als Tanzania, Mozambique, Ghana, Nigeria, Rwanda en Congo.

Er zijn in 2014 belangrijke stappen gezet in het combineren van hulp en handel:

- De WTO is tot een akkoord gekomen op het gebied van handelsfacilitatie.
- Er is goede voortgang geboekt bij de discussie over de nieuwe Sustainable Development Goals.
- De aankomende klimaatop in Parijs krijgt inmiddels brede aandacht.
- De Transitiefaciliteit (TF) is gericht op de voormalige partnerlanden Zuid-Afrika, Vietnam en Colombia. In 2014 leidde de TF tot verbetering van het ondernemingsklimaat. Er kwamen circa 100 nieuwe contacten en 25 opdrachten voor het Nederlands bedrijfsleven. Zo kreeg in Zuid-Afrika een innovatief bedrijf dat via slimme technologie afval omzet in elektriciteit voet aan de grond.

Internationale samenwerking

De inzet op de speerpunten water, voedselzekerheid, veiligheid en rechtsorde, en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten heeft tot goede resultaten geleid:

- De Nederlandse inzet zorgde voor een betere toegang tot water en sanitatie. Daarnaast heeft Nederland een bijdrage geleverd aan verhoogde waterproductiviteit in de landbouw, verbeterde stroomgebiedbeheer en veilige delta's.
- Met Nederlandse financiering kregen ongeveer 2,5 miljoen mensen toegang tot sanitaire voorzieningen en 2 miljoen mensen tot veilig drinkwater.

- Via de Dutch Disaster Risk Reduction Facility was een snelle inzet van Nederlandse waterexpertise mogelijk. In 2014 is deze expertise ingezet voor de bestrijding van overstromingen in China, Filippijnen, Libanon, Mexico, Pakistan en Senegal.
- Er is samen met de private sector gewerkt aan verbetering van landbouw en voedselproductie in de minst ontwikkelde landen. Tegelijkertijd zijn initiatieven ontplooid die de positie en organisatie van kleinschalige boeren versterken. En dan vooral vrouwen. Maar de plannen kaarten ook de strijd tegen ondervoeding aan.
- Op het gebied van veiligheid en rechtsorde heeft Nederland in fragiele staten bijgedragen aan de veiligheidssituatie en opbouw van de rechtstaat. Zo droeg Nederland bij aan een voorlopig vredesakkoord in Mali en een hernieuwde VN-strategie voor Oost-Congo. Ook droeg Nederland in 2014 bij aan versterking van politie en justitiële sector in Syrische gebieden die onder controle staan van de gematigde oppositie.
- Op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid en rechten zette Nederland in op:
  - meer kennis onder jongeren over seksuele gezondheid;
  - grotere beschikbaarheid van anticonceptie;
  - aidsremmers en aan de daling in moedersterfte en sterfte aan hiv/aids;
  - verbetering van het ondernemingsklimaat in ontwikkelingslanden;
  - gendergelijkheid;
  - klimaatverbetering.
- Daarnaast is op 1 juli 2014 is het [Dutch Good Growth Fund](#) gestart. Daarmee bevordert Nederland ontwikkelingsrelevante investeringen in (en handel met) lage- en middeninkomenslanden. De focus ligt daarbij op het midden- en kleinbedrijf (MKB), ter plekke en in Nederland.

Zie ook: [onderwerp ontwikkelingssamenwerking](#)

Defensie

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van Defensie in 2014.

Budget Internationale Veiligheid (BIV)

Internationale veiligheid vraagt vaak om een combinatie van ontwikkeling, veiligheid en diplomatie. Het budget voor internationale veiligheid (BIV) werd ingezet voor deze 3D-aanpak (development, defence, diplomacy).

In september 2014 is besloten het BIV per 2015 over te hevelen naar de begroting van Defensie. Het geïntegreerde karakter van het BIV voor de gerichte inzet van diplomatie, ontwikkelingssamenwerking en militaire activiteiten blijft gewaarborgd.

In 2014 is € 326,4 miljoen vanuit het BIV toegevoegd aan de defensiebegroting voor uitgaven aan:

- crisisbeheersingsoperaties, zoals de VN-missie MINUSMA in Mali en de strijd tegen ISIS;
- internationale criminaliteitsbestrijding (Vessel Protection Detachments);
- civiele militaire capaciteit;
- luchttransport;
- training- en capaciteitsopbouw in Afrika.

Zie ook: [onderwerp internationale vrede en veiligheid: internationale aanpak vrede en veiligheid](#)

Bijdrage MH-17

In 2014 is € 14,9 miljoen uitgegeven voor de inzet van defensiepersoneel en -materieel wegens de ramp met de MH-17.

Zie ook: [onderwerp vliegramp MH-17](#)

Verschuivingen naar latere jaren

De 'kasschuif' naar latere jaren bedraagt voor 2014 € 113 miljoen. Een bedrag van € 68 miljoen is doorgeschoven naar 2015. Dit bedrag is voor investeringen in nieuw en modern materieel voor de krijgsmacht. Voor de VN-missie in Mali is € 10 miljoen doorgeschoven naar 2015.

Overheveling van/naar andere ministeries

De budgetoverhevelingen tussen de departementen bedragen per saldo minus € 16 miljoen. Dit betreft onder meer de overgang van de Audit Functie Defensie naar het ministerie van Financiën (- € 8,9 miljoen) vanwege centralisatie. Daar staat tegenover bijvoorbeeld de bijdrage van het ministerie van Veiligheid en Justitie voor het project noodsteun (€ 3,7 miljoen) en het project Advanced Passenger Information (€ 4,8 miljoen).

Economische Zaken

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van economische zaken in 2014.

Ondernemen en Innovatie

Extra financieringsmogelijkheden voor ondernemers

Veel ondernemers vinden het nog altijd moeilijk financiering te vinden voor hun groeiplannen. Daarom nam het kabinet in 2014 maatregelen die met een investering van € 155 miljoen leiden tot € 2,5 miljard extra financieringsruimte voor het MKB.

Dit 'Aanvullend Actieplan MKB-financiering' regelt onder andere garanties voor bedrijven en zorgt voor aanvullende financieringsmogelijkheden. Bijvoorbeeld door € 100 miljoen extra [garant te staan voor Qredits](#). Hierdoor kunnen ondernemers makkelijker leningen tot € 250.000 afsluiten.

Ook stelt het kabinet € 25 miljoen extra voor financiering van ondernemersplannen die nog in de ontwikkelingsfase zitten. Dankzij dit soort financiële instrumenten, heeft de overheid sinds 2009 inmiddels meer dan € 9 miljard aan extra kredietverlening mogelijk gemaakt.

Zie ook: [onderwerp ondernemersklimaat en innovatie](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Fors meer steun voor ondernemers op zoek naar geld](#)

Pensioenfondsen en verzekeraars investeren in de economie

In 2014 [richtten 13 pensioenfondsen en verzekeraars gezamenlijk de Nederlandse Investeringsinstelling \(NII\) op](#) na intensieve besprekingen met het kabinet. Doel van de NII is om investeringsprojecten in onder andere infrastructuur, MKB en duurzame energie geschikter te maken voor institutionele beleggers. Door de investering van bijvoorbeeld pensioenfondsen en verzekeraars komt komende 3 jaar € 2 miljard extra krediet beschikbaar voor het Nederlandse MKB.

Meer dan 6.000 extra banen dankzij buitenlandse investeerders

Met steun van de Rijksoverheid investeerden buitenlandse ondernemers in 2014 € 3,2 miljard in de Nederlandse economie. Deze investeringen leverden 6.304 extra banen op. In totaal zijn er 187 nieuwe projecten gerealiseerd waaronder hoofdkantoren, productiefaciliteiten en datacentra. Dit blijkt uit de cijfers van de Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) over 2014. Onder andere Google, Netflix en American Eagle openden vestigingen in ons land.

Zie ook: [Resultaten NFIA 2014](#)

Extra banen in Nederland dankzij buitenlandse investeringen

Top 10 extra banen per sector

1. ICT	1560	6. Huishoudelijke producten	428
2. Life sciences en gezondheid	1107	7. Energie	316
3. Chemische industrie	876	8. Dienstverlening	261
4. Creatieve industrie	539	9. Industriële techniek	183
5. Agri-food	446	10. Elektronica	153

Bron: NFIA

Ministerie van Economische Zaken, Maart 2015

Neelie Kroes stimuleert ambitieus ondernemerschap

Minister Henk Kamp (EZ) lanceert in maart 2014 het [actieplan Ambitieuus Ondernemerschap](#). In het plan staan meer dan 30 concrete voorstellen die het startende en groeiende

ondernemers makkelijker maken om sneller door te groeien. In het actieplan werd een Special Envoy voor Startups aangekondigd. In december 2014 is Neelie Kroes gepresenteerd. Zij gaat zich anderhalf jaar inspannen om de positie van startups en groeiers te versterken en Nederland nadrukkelijker op de kaart te zetten voor startups.

Zie ook: [onderwerp ondernemersklimaat en innovatie: ruimte om te ondernemen](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Kroes op de bres voor startups](#)

Regeldrukvermindering voor burgers en ondernemers

Het kabinet werkt ook in 2014 hard aan het verminderen van de regeldruk voor burgers en ondernemers. Zo is er per 1 april 2014 € 1,35 miljard aan regeldrukvermindering gerealiseerd voor deze groepen. Het gaat om € 777 miljoen voor bedrijven en € 572 miljoen voor burgers en professionals. De kabinetsdoelstelling is om in 2017 de regeldruk met € 2,5 miljard verminderd te hebben, het kabinet ligt goed op koers om dit te gaan halen.

Zie ook: [onderwerp regeldruk](#)

Nationale Iconen voor toekomstige welvaart

Nederland heeft sinds 2014 [4 Nationale Iconen](#). Dat zijn Nederlandse innovaties die zorgen voor toekomstige welvaart. Maar ook bijdragen aan de oplossing van mondiale vraagstukken zoals het wereldvoedseltekort en levensbedreigende virussen.

De 4 projecten die de titel Nationaal Icoon mogen dragen zijn:

- gekweekte stamcellen;
- QuTech;
- hybride aardappels;
- bioneedle.

Het kabinet helpt deze Nationale Iconen hun ambities waar te maken en geeft ze een internationaal podium.

Zie ook: [onderwerp ondernemersklimaat en innovatie: nationale iconen](#)

Energie en telecommunicatie

Aardbevingen in Groningen

In 2014 zijn bijna 5.000 inspecties uitgevoerd en is bij 357 huizen de veiligheid verhoogd. In 2014 zijn voorbereidingen getroffen waardoor voor 2015 en 2016 de capaciteit beschikbaar komt om respectievelijk 3.000 en 5.000 woningen te versterken.

Groningers kunnen zich vanaf 5 januari wenden tot het Centrum Veilig Wonen (CVW) met schademeldingen en informatieverzoeken, waarmee de schadeafhandeling op afstand van NAM is komen te staan. In aanvulling op het CVW zal een overheidsdienst in de regio het uitvoeringsproces ondersteunen. Inmiddels is Hans Alders benoemd tot Nationaal Coördinator Groningen, hij gaat met de overheidsdienst die in Groningen en Den Haag aan de slag gaat, leiding geven aan de grootscheepse operatie om de veiligheid en leefbaarheid voor Groningers te verbeteren.

In 2014 heeft het kabinet besloten dat de gaswinning in Groningen extra wordt verminderd: van 42,5 miljard m³ in 2014 naar 39,4 miljard m³ in 2015. De gaswinning is begin 2015 nogmaals beperkt tot 16,5 miljard kubieke meter tot juli 2015. Dit maakt het mogelijk om op basis van een nieuw advies van toezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen in juli de gaswinning eventueel te verminderen tot het niveau van leveringszekerheid.

Zie ook: [onderwerp aardbevingen in Groningen](#)

Energieakkoord

Er is in 2014 volop gewerkt aan de realisatie van de doelstellingen uit het Energieakkoord: een duurzame energievoorziening en energiebesparing. Zo werden er in 2014 hogere rendementseisen aan kolencentrales gesteld. Dit heeft consequenties voor de meest vervuilende kolencentrales in Nederland uit de jaren 80. Daarnaast heeft het kabinet 3 gebieden gekozen waar de komende jaren [windmolenparken op zee](#) kunnen ontwikkeld. In plaats van meerdere kleinere windparken op zee, kiest het kabinet uit het oogpunt van kostenefficiëntie voor een beperkt aantal grotere windparken. De bouw van deze parken leidt vanaf 2017 tot een groter aandeel duurzaam opgewekte energie in Nederland.

Zie ook: [onderwerp windenergie](#)

Zie ook: [onderwerp duurzame energie](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Strengere eisen voor kolencentrales](#)

Zelf energie opwekken

Het wordt voor burgers makkelijker om gezamenlijk zelf duurzame energie op te wekken. Bij wijze van experiment mogen lokale energieprojecten op bepaalde punten afwijken van de wet. Denk hierbij aan buurtbewoners die gezamenlijk zonnepanelen of een windmolen bezitten. De voorbereidingen zijn getroffen

om per 2015 de wetgeving voor 10 kleine (tot maximaal 500 aansluitingen) en 10 grote (tot maximaal 10 duizend aansluitingen) projecten per jaar te versoepelen.

Zie ook: [nieuwsbericht Zelf energie opwekken wordt makkelijker](#)

Slimme energiemeter

Over 6 jaar hebben alle huishoudens en bedrijven een nieuwe digitale elektriciteit- en gasmeter. De nieuwe meters helpen Nederlanders beter inzicht te krijgen in het eigen energieverbruik, waardoor makkelijker energie kan worden bespaard. Sinds 2012 hebben netbeheerders al 600.000 oude energiemeters vervangen door de nieuwe slimme meters.

Zie ook: [nieuwsbericht Energiebesparing door nieuwe slimme energiemeters](#)

Telecombedrijven

Vanaf 2014 kan de Rijksoverheid ingrijpen wanneer een overname van een Nederlands telecombedrijf schade zou kunnen toebrengen aan het telecomnetwerk waardoor bijvoorbeeld de nationale veiligheid in gevaar kan komen. Beschikt het Nederlandse bedrijf over infrastructuur waar bepaalde overheidsdiensten en andere telecombedrijven van afhankelijk zijn? Dan heeft een overnamepartij vanaf 2014 een zogeheten 'verklaring van geen bezwaar' van de overheid nodig.

Ook kunnen klanten sinds 2014 [blijven bellen en sms-en bij een grote storing in het mobiele netwerk](#).

Zie ook: [nieuwsbericht Nationale veiligheid extra beschermd bij overname telecombedrijf](#)

Natuur, landbouw en visserij

Bescherming koraal in Caribisch Nederland

Van de € 7,5 miljoen die wordt uitgekeerd via de bijzondere uitkering Natuur Caribisch Nederland is in 2014 al de helft toegekend aan projecten die bijdragen aan toegankelijkheid van natuur, koraalherstel en raakvlak landbouw en natuur.

Enkele projecten blijven iets achter in de uitvoering, daarom is de betaling van een volgend termijn bij die projecten tijdelijk stopgezet.

Zie ook: [nieuwsbericht Betere bescherming koraal Caribisch Nederland](#)

Minder mest, gezond water

In 2014 is het stelsel van verplichte verwerking van een deel van het mestoverschot gestart. Het verplichte deel van de mest dat verwerkt moet worden was, afhankelijk van de regio, van 5 tot 30% van het mestoverschot op een bedrijf. Voor het jaar 2015 is de verwerkingsplicht aangescherpt naar 10 tot 50%. De mestverwerkingscapaciteit in Nederland is flink toegenomen.

Zie ook: [onderwerp mest](#)

Verbeteringen dierenwelzijn

In 2014 zijn veel maatregelen genomen en plannen gepresenteerd om het dierenwelzijn te verbeteren. Zo zijn er afspraken gemaakt om via onderzoek het probleem van het doden van eendagshaantjes te voorkomen. Bij import van puppy's en kittens is vaccinatie tegen hondsdolheid verplicht gesteld. Ook is een verbod op wilde dieren in het circus ingesteld. Met Duitsland en Denemarken zijn afspraken gemaakt om gezamenlijk te werken aan verdere verbetering van het dierenwelzijn in Europa.

Zie ook: onderwerp [Dierenwelzijn](#)

Agrarische export breekt alle records

Ondanks lagere prijzen en de Russische boycot van landbouwproducten, is de waarde van de export van landbouwproducten uit Nederland in 2014 gestegen tot een record van € 80,7 miljoen. Duitsland is daarbij de belangrijkste handelspartner van Nederland gebleven. Ook de export van biologische producten uit Nederland nam toe en nadert een waarde van € 1 miljard.

Zie ook: [onderwerp landbouw en tuinbouw](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Agrarische export stijgt naar € 80,7 miljard](#)

Financiën

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van financiën in 2014.

Eén bankrekeningnummer

Sinds 1 december 2013 is het verplicht 1 rekeningnummer te gebruiken voor uitbetaling van toeslagen, teruggaaf van inkomstenbelasting en omzetbelasting. Dit is 1 van de maatregelen om fraude met toeslagen of belasting tegen te gaan.

Zie ook: [Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2014](#)

Algemene heffingskorting

Het maximum van de [algemene heffingskorting](#) is sinds 1 januari 2014 gewijzigd. Vanaf 2014 is de algemene heffingskorting ook afhankelijk van de hoogte van uw inkomen. Verder wordt de algemene heffingskorting sinds 1 januari 2014 in 4 jaar verhoogd met € 196. In 2014 is de korting verhoogd met € 102 tot een maximum van € 2.103.

Zie ook: [Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2014](#)

Arbeidskorting

Het maximum van de [arbeidskorting](#) is sinds 1 januari 2014 gewijzigd. De arbeidskorting gaat in 4 jaar omhoog met € 836. In 2014 startte de verhoging met € 374.

Zie ook: [Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2014](#)

Motorrijtuigenbelasting oldtimers

Sinds 1 januari 2014 hebben alle motorrijtuigen van 40 jaar en ouder een [vrijstelling van motorrijtuigenbelasting](#) (mrb). Voor personen- en bestelauto's die rijden op benzine, motorfietsen, bussen en vrachtauto's, is er sinds 1 januari 2014 de [overgangsregeling oldtimers](#). Voorwaarde is dat deze voertuigen op 1 januari 2014 26 jaar of ouder zijn maar nog geen 40 jaar.

Zie ook: [onderwerp belastingen op auto en motor](#)

Zie ook: [Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2014](#)

Motorrijtuigenbelasting voor zeer zuinige auto's

De vrijstelling in de motorrijtuigenbelasting (mrb) voor zeer zuinige auto's is op 1 januari 2014 afgeschaft. De regeling gold voor nieuwe en bestaande personenauto's. De vrijstelling voor personenauto's met een CO₂-uitstoot van maximaal 50 gr/km geldt nog tot en met 2015.

Zie ook: [onderwerp belastingen op auto en motor](#)

Afdrachtvermindering onderwijs afgeschaft

Op 1 januari 2014 is de fiscale regeling 'afdrachtvermindering onderwijs' afgeschaft. De [Subsidieregeling Praktijkleren](#) van het ministerie van OCW vervangt de fiscale regeling.

Zie ook: [Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2014](#)

Accijns op alcohol, diesel en lpg

Op 1 januari 2014 zijn de accijnzen op alcohol, diesel en lpg verhoogd:

- de accijns op alcoholhoudende producten is verhoogd met 5,75%;
- de accijns van diesel is verhoogd met de jaarlijkse inflatiecorrectie en 3 cent per liter;
- de accijns op lpg is verhoogd met de jaarlijkse inflatiecorrectie en 7 cent per liter.

Zie ook: [onderwerp accijns](#)

Langere beslistermijn bij aanvraag voorschot toeslag

Sinds 1 januari 2014 heeft de Belastingdienst 13 weken om te beslissen over een verlenging van een aanvraag voor een toeslag. Die termijn was 8 weken. Dit om fraude met bijvoorbeeld zorgtoeslag te bestrijden. Bij een verhoogd risico op fraude mag de termijn met nog eens 13 weken worden verlengd.

Zie ook: [Wijzigingen in de belastingheffing met ingang van 1 januari 2014](#)

Infrastructuur en Milieu

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van infrastructuur en milieu in 2014.

Wegen

Wegenprojecten

In 2014 is 209 kilometer nieuw asfalt opengesteld.

Er zijn daarnaast belangrijke stappen gezet voor het realiseren van belangrijke wegenprojecten.

Zo zijn er:

- een planuitwerking gestart voor de Blankenburgverbinding;
- een voorkeursvariant gekozen voor de Ring Utrecht;
- een voorkeursalternatief A27 Houten-Hooipolder vastgesteld;
- tracébesluiten genomen voor de Zuidelijke ringweg Groningen en de Rijnlandroute.

Zie ook: onderwerp wegen: aanleg van nieuwe wegen

Verkeersmanagement en innovatie

De overheid werkt nauw samen met marktpartijen om de doorstroming op bestaande wegen te verbeteren en om de veiligheid en leefbaarheid langs de weg te verhogen.

Er zijn successen geboekt met duurzamer asfalt, stille voegovergangen en energiezuinige verlichting.

Ook zijn er in 2014 5 nieuwe verkeersinformatie-diensten bijgekomen voor reizigers. Zij kunnen nu zowel voor als tijdens de reis actuele informatie op maat ontvangen. Dit zijn bijvoorbeeld meldingen over de maximumsnelheid, wegwerkzaamheden en incidenten.

Zie ook: onderwerp wegen

Veiligheid in het verkeer

Sneller ingrijpen bij gevaarlijk gedrag beginnende bestuurder

Sinds 1 oktober 2014 krijgen beginnende bestuurders bij gevaarlijk of roekeloos rijgedrag eerder een rijvaardigheidsonderzoek bij het CBR.

De [beginnersregeling is aangescherpt](#).

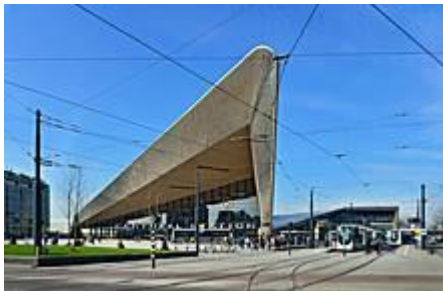
Zie ook: [Wat is het beginnersrijbewijs?](#)

Veiliger op de fiets

In 2014 is ongeveer 70% van de gemeenten gestart met een lokale aanpak veilig fietsen. Dit moet vooral de veiligheid van oudere fietsers verhogen.

Zie ook: [onderwerp verkeersveiligheid](#)

OV / Spoor

Nieuwe concessies

Eind 2014 zijn de nieuwe beheer- en vervoerconcessies gegund aan ProRail en NS voor de periode tot 2025. Hierin zijn afspraken gemaakt over prestatieverbeteringen die voor reizigers een betere van-deur-tot-deur reis moeten opleveren.

Zie ook: [onderwerp openbaar vervoer: rol Rijksoverheid ProRail en NS](#)

Stations

In maart 2014 is het nieuwe station Rotterdam CS geopend. Ook is er gestart met de uitvoering van werkzaamheden aan Doorstroomstation Utrecht. Er is verder gebouwd aan de nieuwe stations van Den Haag, Arnhem, Breda en Delft.

Zie ook: [onderwerp openbaar vervoer: verbouwing grote stations](#)

Besluit over beveiligingssysteem treinen

In 2014 heeft het kabinet besloten op grote delen van het spoor in en rond de Randstad het Europese beveiligingssysteem ERTMS in te voeren. Dit systeem voor treinbesturing en -beveiliging wordt aangelegd in de periode tot en met 2028.

Zie ook: [onderwerp openbaar vervoer: veiligheid spoor](#)

Veiligheid op overwegen

Het Landelijke Verbeterprogramma Overwegen richt zich er op om het aantal incidenten op overwegen te verminderen. In 2014 zijn er bestuursovereenkomsten gesloten voor de eerste 2 projecten, in Groningen en Ermelo.

Zie ook: [onderwerp openbaar vervoer: veiligheid spoor](#)

OV-chipkaart

Reizigers in het openbaar vervoer kunnen makkelijker geld terugvragen als ze vergeten uit te checken. Een reiziger kan dit geld binnen 6 maanden terugvragen in plaats van 3 maanden. Dat is in 2014 afgesproken in het Nationaal OV Beraad. Daar is ook afgesproken dat blinden en slechthorenden op rekening kunnen reizen.

Zie ook: [onderwerp openbaar vervoer: reizen met de trein](#)

Luchtvaart

In 2014 is de Omgevingsraad Schiphol opgericht, hiervoor zijn verkiezingen gehouden voor bewonersvertegenwoordigers.

Het nieuwe normen- en handhavingssstelsel is aan de Tweede Kamer verzonden. Dit stelsel moet omwonenden beter beschermen voor geluidsoverlast van vliegtuigen.

Verder is het besluit Lelystad Airport in 2014 definitief gemaakt. Hierdoor kan deze luchthaven samen met Eindhoven Airport verkeer gaan overnemen van Schiphol. Zo kan Schiphol haar positie als mainport verder versterken. Voor Eindhoven en Lelystad zijn ook afspraken gemaakt over betere bereikbaarheid, zowel over de weg als met het OV.

Zie ook: onderwerp luchtvaart

Maritieme zaken

IenM, de 5 Nederlandse zeehavens, het zeehavenbedrijfsleven en het Topteam Logistiek tekenden in 2014 een gezamenlijk werkprogramma zeehavens. Hierin staan de prioriteiten voor de Nederlandse zeehavens tot eind 2016.

Zie ook: onderwerp zeevaart en zeehavens

Ruimte

Eenvoudigere regels voor ruimtelijke plannen

In juni 2014 is het wetsvoorstel Omgevingswet aangeboden aan de Tweede Kamer.

De Omgevingswet moet het makkelijker maken om ruimtelijke projecten te starten.

Bijvoorbeeld voor de aanleg van een weg, het plaatsen van een dakkapel of de bouw van een fabriek.

Zie ook: onderwerp Omgevingswet

Ondergrondse activiteiten

In 2014 is de Structuurvisie Ondergrond vastgesteld. Dit plan helpt bij de vraag waar bijvoorbeeld het beste grondwater of zout gewonnen kan worden. En welke andere activiteiten daar dan niet mogelijk zijn.

Zie ook: onderwerp bodem en ondergrond: ruimtelijke ordening ondergrond

Water

Deltabeslissingen

In het najaar van 2014 zijn de Deltabeslissingen genomen. Die gaan over de plannen tot 2050 om de kwetsbare delen van Nederland tegen het water te beschermen. En de borging

van voldoende zoet water in de komende decennia. De Deltabeslissingen zijn in december 2014 vastgelegd in het Nationaal Waterplan.

Zie ook: [Rapport Tussentijdse Wijziging Nationaal Waterplan](#)

Werk in uitvoering

In 2014 zijn verschillende waterprojecten uitgevoerd om te zorgen voor schoon, veilig en voldoende water. Enkele voorbeelden:

- Oplevering van de [klimaatbuffer Oesterdam](#).
- Start van de [aanleg van een parkeergarage onder een duin tussen de nieuwe zeedijk en de boulevard van Katwijk](#).
- Oplevering van het [project Ruimte voor de Lek bij Nieuwegein](#).
- Start van de uitvoering van de [dijkverbetering Zuidelijke Randmeren en Eem bij Amersfoort](#).
- Opening van een [innovatieve waterzuiveringsinstallatie in Andijk](#).
- Start van een [innovatieve proefopstelling voor energieopwekking met zoet en zout water \(Blue Energy\) bij de Afsluitdijk](#).

Nieuwe publiekscommunicatie 'Ons Water' en evacuatie-app

In 2014 is IenM gestart met de publiekscommunicatie 'Ons Water'. Om mensen ervan bewust te maken dat schoon, veilig en voldoende water niet vanzelfsprekend is. Onderdelen daarvan zijn de websites www.onswater.nl en www.overstroomik.nl met bijbehorende app 'Overstroomik?'.

Zie ook: [nieuwsbericht Minister Schultz wil Nederlanders bewust maken gevaren van overstrooming](#)

Duurzaamheid

Website over duurzaam consumeren

Op 10 maart 2014 is het programma Duurzaam Doen gestart.

U kunt [duurzaam doen](#) door bewust in te kopen, slimmer te reizen of afval te recycleren.

Op de site van [Duurzaam Doen](#) staan tips en inspiratie om duurzaam doen leuker en makkelijker te maken.

Zie ook: [onderwerp afval](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Duurzaam Doen live!](#)

Tijden vuurwerk afsteken ingekort

Op 12 december 2014 heeft het kabinet besloten om de [vuurwerkafsteektijden te verkorten](#). De jaarwisseling van 2014-2015 is relatief rustig verlopen als het gaat om overlast en incidenten. Dit komt onder meer door de verkorte afsteektijden voor vuurwerk. Maar ook door de verdubbelde inzet van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) bij de controle op import van illegaal vuurwerk via de post.

Zie ook: [onderwerp vuurwerk](#)

Schoner vervoer

Voor het 5^e jaar op rij is de lucht in Nederland schoner geworden. Bijna overal liggen de concentraties fijn stof en stikstofdioxide (vaak ruim) onder de grenswaarden. Er zijn nog een paar lokale knelpunten. Dat blijkt uit de [monitoringsrapportage Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit](#) (NSL).

Het vrachtvervoer en busvervoer worden steeds schoner, mede door nieuwe strengere normen voor de voertuigen. De transportsector toont bovendien zelf initiatief om steeds schoner te gaan rijden. Zo hebben meer dan 50 partijen onlangs afspraken gemaakt om de binnensteden te gaan bevoorraden met zo schoon mogelijke voertuigen. 5 regio's (Rotterdam, Arnhem-Nijmegen, Eindhoven en de provincies Groningen en Zuid-Holland) hebben een subsidie gekregen om te gaan [rijden met schone waterstofbussen in het openbaar vervoer](#).

Zie ook: [onderwerp luchtkwaliteit](#)

Zie ook: [onderwerp milieuvriendelijke brandstoffen voor vervoer](#)

Plastic recyclen en hergebruiken

Eind 2014 kondigde de staatssecretaris van IenM in de Tweede Kamer aan dat winkeliers vanaf 1 januari 2016 [geen gratis plastic tassen meer bij de kassa mogen verstrekken](#).

Het kabinet zet in op een overgang (transitie) naar een circulaire economie. Een economie waarin producten zoveel mogelijk worden hergebruikt. Afval is dan weer een grondstof voor nieuwe producten. Het beleid hiervoor staat in de brief [Van Afval naar Grondstof](#) van 28 januari 2014. De aanpak is gericht op preventie (voorkomen dat afval ontstaat), hergebruik, recyclen en het voorkomen van zwerfafval.

Eind 2013 sloten meer dan 70 partijen het Ketenakkoord Kunststofkringloop: de industrie, belangengroeperingen, de financiële sector, havenbedrijven, kennisinstellingen en de overheid. Daarin spreken ze af om kunststof afval te recyclen en het zwerfafval aan te pakken.

Zie ook: [onderwerp afval: kunststofafval in zee](#)

Zie ook: [kunststof kringloop](#)

In meer dan 140 gemeenten drankenkartons recyclen

Gemeenten kunnen sinds 1 januari 2015 de [drankenkartons recyclen](#) en daar vergoeding voor krijgen. Hier doen al meer dan 140 gemeenten aan mee. Dit is onderdeel van het programma [Van Afval naar Grondstof](#) dat het ministerie op 28 januari 2014 presenteerde. Nederlanders gooien bijvoorbeeld jaarlijks 70.000 ton drankenkartons weg. Verpakkingen van bijvoorbeeld vruchtensap, frisdrank en melkproducten. De weggegooiden kartons worden nu verbrand, terwijl deze bij aparte inzameling gerecycled kunnen worden. IenM, gemeenten en het verpakkende bedrijfsleven hebben in 2014 [afspraken gemaakt over de inzameling en recycling van de drankenkartons](#).

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van onderwijs, cultuur en wetenschap in 2014.

Studievoorschot

In mei 2014 is een akkoord bereikt over de hervorming van de studiefinanciering. Vanaf 1 september 2015 verandert de studiefinanciering voor studenten in het hoger onderwijs. Vanaf dan vervangt het studievoorschot (een leenmogelijkheid) de basisbeurs. Door de hervorming van de studiefinanciering komt er oplopend tot € 1 miljard vrij. Hiermee kan het kabinet investeren in de kwaliteit van het hoger onderwijs.

Zie ook: [onderwerp studiefinanciering](#)

#Onderwijs2032

In 2014 is het startschot gegeven voor #Onderwijs2032. Dit is een landelijke discussie over de inhoud van het huidige curriculum in het basis- en voortgezet onderwijs. Welke kennis en vaardigheden hebben leerlingen nodig om voorbereid te zijn op het vervolgonderwijs? Of op de toekomstige arbeidsmarkt en hun rol in de samenleving? Het [platform Onderwijs 2032](#) gaat hierover met geïnteresseerden, belanghebbenden en experts de dialoog aan.

Zie ook: [onderwerp onderwijs 2032](#)

Plannen wetenschapsbeleid

In het najaar van 2014 presenteerde het kabinet de Wetenschapsvisie. Het kabinet heeft 3 ambities:

- de Nederlandse wetenschap is van wereldformaat;
- de wetenschap is meer verbonden met de maatschappij en het bedrijfsleven en heeft maximale impact;
- de Nederlandse wetenschap is ook in 2025 een broedplaats voor talent.

In 2015 wordt een Nationale Wetenschapsagenda ontwikkeld met thema's waar de wetenschap zich de komende jaren op moet gaan richten. Hiervoor is een kenniscoalitie aan de slag gegaan.

De overheid heeft in 2014 ongeveer € 926 miljoen uitgegeven aan onderzoeksinstituten om het wetenschappelijk onderzoek te ondersteunen.

Zie ook: [onderwerp wetenschap](#)

Toptalenten

In 2014 zijn maatregelen genomen om uitdagend onderwijs voor toptalenten op alle scholen te stimuleren. In het voortgezet onderwijs is het mogelijk:

- vakken op een hoger niveau af te sluiten;
- eerder dan in het voorlaatste jaar examen te doen;
- vanaf schooljaar 2015/2016 bij een gemiddeld examenresultaat van een 8 of hoger een *judicium cum laude* te ontvangen.

Er zijn 8 regionale talentnetwerken om scholen in het primair en voortgezet onderwijs te ondersteunen bij de talentontwikkeling.

Zie ook: [onderwerp talent op school](#)

Toekomstvisie publiek mediabestel

In het najaar van 2014 presenteerde het kabinet de [toekomstvisie over de publieke omroep](#). Hierin staat welke veranderingen nodig zijn om het publieke mediabestel bestendig voor de toekomst te maken. De toekomstvisie is de derde stap van het kabinet. De eerste stap is op 1 januari 2014 gezet: minder omroeporganisaties (van 21 naar 8). Met de tweede stap voerde het kabinet in 2014 enkele financiële maatregelen door. Zo is het budget van de regionale omroepen overgeheveld van de provincie naar het Rijk.

In 2014 besteedde de Rijksoverheid ruim € 1,1 miljard aan de media.

Zie ook: [onderwerp media en publieke omroep](#)

Cultuur

In 2014 heeft de Rijksoverheid in totaal ongeveer € 709 miljoen uitgegeven aan cultuur. Het kabinet vindt dat alle kinderen en jongeren goed cultuuronderwijs moeten krijgen. In 2014 zijn hiervoor nieuwe stappen gezet. Zoals goed muziekonderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar.

Zie ook: [onderwerp kunst en cultuur](#)

Passend onderwijs

In 2014 voerde het kabinet het passend onderwijs in. Leerlingen moeten een zo passend mogelijke onderwijsplek krijgen. Een plek op een school die past bij hun kwaliteiten en mogelijkheden. Sinds 1 augustus 2014 zijn de samenwerkingsverbanden passend onderwijs verantwoordelijk voor het aanbod van extra ondersteuning aan leerlingen die dat nodig hebben.

Zie ook: [onderwerp passend onderwijs](#)

Primair onderwijs

1.310.300 leerlingen zaten in 2014 op 7.156 scholen in het primair onderwijs (basisonderwijs). De Rijksoverheid gaf daarvoor ongeveer € 9,7 miljard uit. Per leerling bedroegen de gemiddelde uitgaven ruim € 6.200.

Zie ook: [onderwerp basisonderwijs](#)

Voortgezet onderwijs

In 2014 zaten 956.600 leerlingen op 643 scholen in het voortgezet onderwijs. Per leerling bedroegen de gemiddelde uitgaven € 7.682. Dit jaarlijkse bedrag verschilt en is afhankelijk van de samenstelling van de school. In 2014 gaf de Rijksoverheid voor het voortgezet onderwijs ongeveer € 7,3 miljard uit.

Zie ook: [onderwerp voortgezet onderwijs](#)

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het [Regionaal investeringsfonds Mbo](#) stimuleert het beroepsonderwijs en de regio om samen te investeren in innovatiever onderwijs. Zodat de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt beter wordt. Het kabinet stelt voor de periode 2014-2017 € 100 miljoen beschikbaar voor het fonds. In 2014 is de subsidie voor de eerste tranche toegekend. Ruim 30 mbo-instellingen, ruim 300 bedrijven en regionale overheden investeerden samen € 42 miljoen in innovatiever beroepsonderwijs.

In 2014 kostten 453.500 mbo-studenten gemiddeld € 7.700 per student.

Hoger onderwijs

In 2014 schreven ongeveer 97.300 mensen zich in voor een hbo-opleiding. Het totale aantal studenten dat een hbo-studie volgt, komt daarmee uit op 435.400 studenten. Voor een wo-opleiding (wetenschappelijk onderwijs) schreven zich in 2014 ongeveer 54.700 studenten in. Het totale aantal wo-studenten kwam daarmee op 244.600. De Rijksoverheid droeg in 2014 gemiddeld € 6.500 per student bij aan de opleidingskosten van zowel hbo- als wo-studenten.

In 2014 is voor het eerst de vervroegde aanmelddatum van 1 mei ingegaan. Doel was de studenten in staat te stellen een betere studiekeuze te maken. Studenten hebben zich massaal op tijd aangemeld voor deze datum. Waardoor zij studiekeuzechecks konden volgen bij hogescholen en universiteiten.

Zie ook: [onderwerp hoger onderwijs: studiekeuze en toelating](#)

Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van sociale zaken en werkgelegenheid in 2014.

Koopkracht

In de begroting van 2014 werd een daling van koopkracht met 0,5% verwacht. Uiteindelijk is de koopkracht in 2014 met 1,4% gestegen ten opzichte van 2013.

AOW (Algemene Ouderdomswet)

De uitgaven voor de AOW-uitkering komen voor een belangrijk deel uit de AOW-premies. Deze premie wordt geheven over het inkomen. Die premies dekken niet alle kosten voor de AOW. De Rijksoverheid vult het 'tekort' aan. In 2014 bedroeg die aanvulling € 9,0 miljard. In 2014 bedroegen de AOW-uitgaven € 34,1 miljard.

Vanaf 2016 gaat de AOW-leeftijd versneld omhoog naar 66 jaar in 2018 en 67 jaar in 2021. Hiervoor is in november 2014 een wetsvoorstel ingediend. De Tweede Kamer heeft hiermee ingestemd.

Zie ook: [onderwerp AOW](#)

Pensioenen

Het parlement is in 2014 akkoord gegaan met de fiscale [hervorming van de pensioenen](#). De veranderingen bij de pensioenopbouw gingen in op 1 januari 2015 ingegaan. Door aanpassingen in de pensioenopbouw is een daling van de premie mogelijk.

In december 2014 heeft het [parlement de Wet aanpassing financieel toetsingskader aangenomen](#).

Het parlement is in 2014 gestart met de behandeling van het wetsvoorstel pensioencommunicatie. In 2015 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel aangenomen. Doel van het voorstel is de pensioencommunicatie te verbeteren. Door deze meer aan te sluiten op de wensen van deelnemers en duidelijker te communiceren over onzekerheden.

In 2014 en begin 2015 vond de [Nationale Pensioendialoog](#) plaats. Doel van deze dialoog was te inventariseren welke vragen er zijn over het huidige pensioenstelsel. De uitkomsten worden meegenomen in een hoofdlijnennotitie dat het kabinet in mei 2015 uitbrengt.

Zie ook: [onderwerp pensioen](#)

Kindregelingen

Sinds 2015 heeft de Rijksoverheid het aantal kindregelingen teruggebracht van 10 naar 4. Dit zorgt voor een structurele besparing van ongeveer € 0,5 miljard. Door deze nieuwe wet gaan

alleenstaande ouders die tegen het minimumloon (gaan) werken er in inkomen op vooruit. De financiële prikkel om te gaan werken wordt hierdoor sterker.

De Rijksoverheid heeft in 2014 circa € 2,2 miljard aan kinderopvang uitgegeven.

Zie ook: [onderwerp kinderopvang](#)

Zie ook: [onderwerp kinderopvangtoeslag](#)

Sociale werkvoorziening (Wsw), WWB en overgang naar de Participatiewet

In 2014 is de Wet maatregelen wet werk en bijstand (WWB) door het parlement aangenomen. Het kabinet trekt € 100 miljoen meer uit voor armoedebelid. Ook zijn de arbeidsverplichtingen voor bijstandsgerechtigden overzichtelijker gemaakt en gelijkgetrokken. Verder is de [kostendelersnorm](#) geïntroduceerd in de Participatiewet.

In 2014 konden mensen met een arbeidsbeperking nog aan de slag in de sociale werkvoorziening. Per 2015 is instroom in de sociale werkvoorziening niet meer mogelijk. De uitgaven aan de sociale werkvoorziening bedroegen in 2014 in totaal € 2,4 miljard.

Zie ook: [onderwerp participatiewet](#)

Zie ook: [onderwerp werken met arbeidsbeperking](#)

Zie ook: [onderwerp bijstand](#)

Bijstand en uitkering oudere werklozen

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor verstrekking van de bijstandsuitkering en de uitkering voor werklozen (IOAZ, IOAW en IOW). Zij ontvangen daarvoor geld van de Rijksoverheid. In 2014 was met deze regelingen een bedrag van bijna € 5,8 miljard gemoeid.

Zie ook: [onderwerp bijstand](#)

Zie ook: [onderwerp uitkering oudere werklozen \(IOAW, IOW, IOAZ\)](#)

Maatregelen arbeidsmarkt

Een belangrijke hervorming op de arbeidsmarkt is de invoering van de Wet werk en zekerheid. Deze wet zorgt voor een eerlijker en eenvoudiger ontslagrecht.

Ook de Werkloosheidwet is aangepast. De nadruk ligt meer op het snel vinden van werk. Daarnaast wordt de WW-duur geleidelijk verkort tot maximaal 2 jaar voor nieuwe werklozen. In cao's kunnen werkgevers en werknemers afspraken maken over aanvullingen.

Een groot aantal sectorplannen is in 2014 goedgekeurd. Deze plannen moeten leiden tot meer leerwerk- of stageplekken voor jongeren. Maar ook tot behoud van vakkrachten en begeleiding naar nieuw werk van werknemers voor wie ontslag dreigt. Het kabinet heeft voor de sectorplannen € 600 miljoen vrijgemaakt.

Zie ook: [Sectorplannen](#)

Veiligheid en Justitie

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van veiligheid en justitie in 2014.

Politie dichtbij

In 2014 is de [Veiligheidsagenda 2015-2018](#) opgesteld. Daarin is aandacht voor 6 veiligheidsthema's en de landelijke prioriteiten van de politie. Door verbetering van het aangifteproces kunnen burgers en bedrijven aangifte doen op het bureau, via telefoon en internet en via de in 2014 geopende 3D-loketten. Bij High Impact Crimes (woninginbraken, overvallen, straatroof, geweld) krijgen aangevers binnen 2 weken persoonlijk informatie over het verloop van de aangifte.

Zie ook: [onderwerp politie](#)

Misdaadcijfers blijven dalen

De investering in de aanpak van High Impact Crimes blijkt succesvol:

- Het aantal overvallen in 2014 daalde met 22% tot 1.267. De doelstelling van maximaal 1.900 overvallen is daarmee gehaald.
- Het aantal straatroven daalde met 22% tot 5.429.
- De doelstelling van het kabinet om het aantal inbraken terug te dringen naar 83.000 is gehaald. In 2014 werden 71.100 inbraken geregistreerd. Dit is een daling van 19%.
- De [Maatregel Inrichting Stelselmatige Daders \(ISD\) blijkt effectief bij de aanpak van veelplegers](#). De kans op recidive is ruim 10% lager onder de ex-ISD'ers dan onder veelplegers die een gewone vrijheidsstraf kregen.

Scherp en zorgvuldig grenstoezicht

De instroom van asielzoekers nam in 2014 toe met 75%. Onder meer door een plotseling toename van Eritrese asielzoekers en vluchtelingen uit Syrië. In 1 jaar is de bezetting binnen het COA met ongeveer 10.000 asielzoekers toegenomen. De Rijksoverheid heeft € 375 miljoen extra beschikbaar gesteld om deze extra kosten in 2014 en ook in 2015 te kunnen dekken.

In 2014 heeft het kabinet de mogelijkheden van het mobiel toezicht vreemdelingen (MTV) in treinen verruimd. Er kan bij onverwachte toename van illegale grensoverschrijding extra toezicht worden uitgeoefend. Bij screening van gezinnen met minderjarige kinderen op luchthavens wordt gelet op ongeloofwaardige familiebanden en eventueel kinderhandel.

Voortzetting beleid cybersecurity

In 2014 heeft de Rijksoverheid verder gewerkt aan uitvoering van het programma van de Nationale Cyber Security Strategie. En aan investeringen om cybersecurity-uitdagingen van de toekomst aan te pakken. Er is hard gewerkt aan de [Global Conference on CyberSpace](#) die in maart 2015 plaatsvond in Den Haag.

Cybercriminelen, zoals hackers en digitale bankrovers zijn ook in 2014 hard aangepakt. Ook zijn complete botnets en andere criminele infrastructuren ontmanteld. Om cybercrime te voorkomen, op te sporen en te vervolgen is de samenwerking met de bankensector verbreed.

Zie ook: [onderwerp cybercrime](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Online kindermisbruik zowel publiek als privaat aanpakken](#)

Afpakken crimineel vermogen

In strafzaken wordt steeds vaker financieel onderzoek gedaan en beslag gelegd op illegale inkomsten en goederen. In 2014 is ruim € 80 miljoen aan crimineel vermogen strafrechtelijk afgepakt. Dit is € 10 miljoen meer dan in de begroting stond. Samen met het ontnemingsdeel van € 56 miljoen in de schikking met SBM Offshore, komt het totaal op € 136 miljoen. Sinds 2011 investeert de overheid € 20 miljoen per jaar in de strafrechtketen. Het streven is criminelen vanaf 2016 jaarlijks voor een bedrag van ruim € 100 miljoen euro te plukken.

Aanpak georganiseerde misdaad

Politie, Openbaar Ministerie, Belastingdienst, lokaal bestuur en bijzondere opsporingsdiensten bestrijden de georganiseerde misdaad als 1 overheid. De aanpak van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit in Zuid-Nederland is in 2014 geïntensiveerd. Vooral de aanpak van (synthetische) drugs en hennepsteelt. Hiervoor zijn 125 politiemedewerkers vrijgemaakt. Personen en bedrijven die illegale hennepsteelt voorbereiden en bevorderen zijn nu strafbaar.

Het optreden tegen criminele motorbendes blijkt succesvol. Het Openbaar Ministerie telt met 88 opsporingsonderzoeken een verdubbeling ten opzichte van 2012. Er zijn tot nu toe 43 clubhuizen gesloten en pogingen tot nieuwe vestigingen tegengehouden.

Positie slachtoffers

De eerste resultaten van de [Wet conservatoir beslag](#) zijn zichtbaar. In meer dan 120 zaken is beslag gelegd op vermogen van de verdachte ten behoeve van de slachtoffers. Het Openbaar Ministerie heeft een website gemaakt met informatie voor slachtoffers. Ook kunnen zij daarop inloggen met hun DigiD en een zaak volgen in hoger beroep.

Zie ook: [onderwerp slachtoffers](#)

Zie ook: [slachtofferinformatie OM](#)

Daling overlastgevende jeugdgroepen

In 2014 is het aantal hinderlijke, overlastgevende en criminele jeugdgroepen verder verminderd:

- het aantal hinderlijke jeugdgroepen is in 2014 gedaald met ruim 20% ten opzichte van 2013 (tot 427);
- het aantal overlastgevende jeugdgroepen daalde met ruim 11% (163);
- het aantal criminele jeugdgroepen daalde met bijna 27% (tot 33).

Ook bij de gemeenten zijn er goede resultaten. Door:

- inzet op de 'hotspots' van criminele jeugdgroepen;
- vroegtijdig signaleren en ingrijpen;
- afpakken van crimineel vermogen;
- nazorg en versterken van de regie van gemeenten in de aanpak.

Adolescentenstrafrecht

Op 1 april 2014 ging het adolescentenstrafrecht in. Jongeren van 16 tot 23 jaar kunnen nu als minderjarige of als volwassene worden berecht. De strafoplegging houdt meer rekening met hun ontwikkelingsfase.

Zie ook: [Straffen en maatregelen voor jongeren](#)

Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van volksgezondheid, welzijn en sport in 2014.

Aanpak fouten en fraude in de zorg

In 2014 is onder andere een fraudetoets uitgevoerd om fouten en fraude bij de declaratie van zorgkosten aan te pakken. Ook zijn er afspraken gemaakt met zorgverzekeraars over controles en is er meer capaciteit voor toezicht en opsporing gekomen.

Zie ook: [onderwerp fouten en fraude in de zorg](#)

Landelijk Meldpunt Zorg

In juli 2014 is het [Landelijk Meldpunt Zorg](#) gestart. Hier kunnen mensen terecht voor advies, begeleiding en informatie over de afhandeling van klachten over de kwaliteit van zorg. Het Landelijk Meldpunt Zorg kreeg in 2014 ruim 2.200 klachten binnen. Deze gingen vooral over de geestelijke gezondheidszorg, de intramurale ouderenzorg en de medisch specialistische

somatische zorg. Ruim 400 klachten zijn voorgelegd aan de Inspectie Gezondheidszorg (IGZ). Bij 168 klachten besloot de IGZ om een nader onderzoek in te stellen.

Zie ook: [onderwerp kwaliteit van de zorg: toezicht in de zorg](#)

Preventieprogramma Alles is gezondheid

In februari 2014 is het [Nationaal Programma Preventie \(NPP\) Alles is gezondheid](#) gestart. Het programma moet onder andere het aantal chronische ziekten verminderen en de slechtere gezondheid van lager opgeleiden verbeteren. Eind 2014 waren 590 gemeenten, maatschappelijke organisaties, universiteiten maar ook particuliere bedrijven via een zogenoemde pledge aan het programma verbonden. Hun inzet dient ook een bijdrage te leveren aan het vergroten van de zelfredzaamheid, participatie en duurzame inzetbaarheid van deze groepen.

Zie ook: [Alles is gezondheid](#)

Antibioticaresistentie

In juni 2014 was Nederland gastheer van de internationale conferentie over de aanpak van antibioticaresistentie. In het najaar van 2014 heeft het kabinet de Nederlandse zorgsector opgeroepen om [het gevaar van antibioticaresistentie aan te pakken](#). De Rijksoverheid neemt maatregelen in de gezondheidszorg, gericht op infectiepreventie en de vermindering van antibioticagebruik in de veehouderij.

Zie ook: [onderwerp antibioticaresistentie](#)

Sporten en bewegen in de buurt

De inzet van het kabinet om het [programma Sport en Bewegen in de Buurt](#) verder te ontwikkelen in 2014 is geslaagd. Sportorganisaties waarbij een buurtsportcoach betrokken is, merken een sterke toename in het aanbod van sport- en beweegactiviteiten. De coaches uit het programma Sport en Bewegen moeten gemeenten helpen om genoeg sport- en bewegingsmogelijkheden te bieden voor buurtbewoners.

In 2014 deden 378 gemeenten mee met het programma Sport en Bewegen in de Buurt. In totaal zijn er eind 2014 2.852 buurtsportcoaches (omgerekend naar voltijdbanen). Door de [subsidie Sportimpuls](#) werken sportverenigingen en beweegaanbieders steeds meer en intensiever samen met andere organisaties zoals scholen, wijk- en welzijnsorganisaties en buitenschoolse opvang.

Stimuleren inzet e-health

In 2014 heeft het kabinet met verschillende partijen afgesproken om 80% van de chronisch zieken binnen 5 jaar toegang te geven tot hun digitale medische gegevens. De afspraken over de zogenoemde e-health moeten er ook voor zorgen dat 75% van alle chronisch zieken en kwetsbare ouderen in 2019 thuis zelf metingen voor bijvoorbeeld bloeddruk kunnen uitvoeren.

Zie ook: [onderwerp eerstelijnszorg: eerstelijnszorg beter bereikbaar](#)

Centrale rol wijkverpleging en huisarts

De wijkverpleegkundige is terug en heeft een stevige positie in de zorg in de buurt gekregen. In 2014 is afgesproken de verpleging en verzorging over te hevelen van de AWBZ naar de Zvw. Hiermee is de eerstelijnszorg versterkt. De wijkverpleegkundige is er samen met de huisarts op gericht om mensen zo lang als mogelijk thuis te helpen.

Zie ook: [onderwerp eerstelijnszorg: grotere rol voor eerstelijnszorg](#)

Zorgvuldig beheer basispakket

Een versoering van het basispakket was per 1 januari 2014 niet nodig. Wel is een aantal behandelingen voorwaardelijk toegelaten tot het basispakket. Verder zijn er nieuwe behandelingen, medicijnen en therapieën in het basispakket bijgekomen. En zijn verouderde behandelingen uit het pakket verdwenen. Per saldo is het pakket gegroeid.

Zie ook: [wat zit er in het basispakket van de zorgverzekering?](#)

Transparantie van kwaliteit

Vanaf 1 maart 2014 zijn ziekenhuizen verplicht hun [sterftecijfers](#) (hospital standardized mortality ratio (HSMR)) te publiceren. Die cijfers worden sinds 1 april 2014 gepubliceerd op de website van het [Kwaliteitsinstituut](#).

Zie ook: [onderwerp kwaliteit van de zorg](#)

Kostenbewustzijn

Wie na 1 juni 2014 in het ziekenhuis is behandeld krijgt van zijn of haar zorgverzekeraar een '[vernieuwde zorgnota](#)'. Die moet patiënten beter inzicht geven in hun eigen zorgkosten. Hierdoor worden ze zich ook bewust van die kosten. Ook kunnen zij eventuele onjuistheden in de declaraties, eigen risico en eigen bijdragen eerder signaleren.

Zie ook: [onderwerp zorgverzekering](#)

Brede verantwoordelijkheid zorg

In 2014 heeft de Rijksoverheid onder andere 15 bijeenkomsten georganiseerd met wethouders. Hier kregen zij informatie over hun nieuwe verantwoordelijkheden voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

Zie ook: [onderwerp veranderingen zorg en ondersteuning 2015: toolkit hervorming langdurige zorg](#)

Arbeidsmarkt en werkgelegenheidseffecten thuiszorg

Het kabinet heeft in april 2014 een [actieplan opgesteld om onnodige ontslagen in de zorg te voorkomen](#). De [huishoudelijke hulptoeelag](#) stimuleert de vernieuwing van de ondersteuning

thuis. En zorgt ervoor dat huishoudelijke hulpen langer hun baan kunnen behouden. Daarnaast is € 100 miljoen beschikbaar voor onder andere omscholingstrajecten om mensen in de zorg aan de slag te kunnen houden. Er is al ingetekend op ruim 80.000 scholingstrajecten.

Zie ook: [onderwerp personeel in de zorg](#)

Transitie Autoriteit Jeugd

De [Transitie Autoriteit Jeugd](#) is in april 2014 aan de slag gegaan. De Transitie Autoriteit Jeugd steunt jeugdhulpinstellingen die in de problemen dreigen te komen doordat gemeenten de jeugdzorg per 1 januari 2014 hebben overgenomen. Tot en met 2018 is er € 200 miljoen beschikbaar gesteld voor jeugdinstanties.

Wonen en Rijksdienst

Hier vindt u de verantwoording van het beleid op het gebied van wonen en Rijksdienst in 2014.

Wonen

Herstel woningmarkt

In 2014 tekende het herstel van de woningmarkt zich voorzichtig af. De woningverkoop trokken aan en ook de huizenprijzen stegen. Wel zijn er regionale verschillen. Het kabinet werkt verder aan de uitvoering van maatregelen die de woning- en hypotheekmarkt beter laten functioneren.

Zie ook: [Kamerbrief over de Hervormingsagenda woningmarkt](#)

Restschuld mag mee onder NHG

Huiseigenaren kunnen sinds januari 2014 bij de verkoop van hun woning onder voorwaarden een restschuld meefinancieren in een nieuwe hypotheek met Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Dit kan mensen een zetje geven die willen verhuizen, maar dat nog niet doen omdat zij een restschuld voorzien. De rente op restschulden mag ook langer van de belasting worden afgetrokken. De termijn is van 10 naar 15 jaar gegaan.

Zie ook: [nieuwsbericht Restschuld mag mee onder NHG](#)

Verhoogde vrijstelling schenkbelasting

In 2014 gold een verhoogde vrijstelling van de schenkbelasting van € 100.000 bij de aankoop van een woning. De tijdelijke verhoogde vrijstelling is op 1 januari 2015 gestopt.

Zie ook: [Kan ik nog gebruikmaken van de tijdelijke verruimde vrijstelling schenkbelasting?](#)

Corporaties terug naar kerntaak

Woningen bouwen en beheren voor mensen met lagere inkomens wordt de wettelijke kerntaak van woningcorporaties. Het toezicht wordt versterkt. Ook gaan gemeenten en corporaties bindende prestatieafspraken maken over wat lokaal nodig en mogelijk is. Dit moet voorkomen dat corporaties nog langer in commerciële projecten stappen waarvan de verliezen ten koste gaan van de huurders. In de wet zijn ook de uitkomsten van de parlementaire enquête Woningcorporaties meegenomen.

Zie ook: [nieuwsbericht Wetsvoorstel nieuwe opzet corporatiestelsel naar Tweede Kamer](#)

Lening verhuurders voor energiebesparende renovatie

Verhuurders kunnen een lening met lage rente krijgen als zij ten minste 5 woningen willen renoveren tot zeer energiezuinige woningen. Hiervoor stelt de Rijksoverheid € 75 miljoen beschikbaar.

Zie ook: [nieuwsbericht Verhuurders kunnen lening krijgen voor energiebesparende renovatie](#)

Subsidie voor energiebesparing sociale huursector

Verhuurders van huurwoningen in de sociale huursector kunnen sinds half 2014 subsidie aanvragen voor energiebesparende maatregelen. Er is € 400 miljoen beschikbaar om huurwoningen energiezuiniger te maken.

Zie ook: [nieuwsbericht Subsidieregeling van € 400 miljoen voor energiebesparing sociale huursector 1 juli open](#)

Nationaal Energiebespaarfonds

Sinds begin 2014 kunnen huiseigenaren een energiebespaarlening afsluiten. Dat is een lening met een lage rente om energiebesparende maatregelen te nemen. Zo wordt de energierekening lager en de waarde van de woning mogelijk hoger.

Zie ook: [Ik investeer slim](#)

Zie ook: [nieuwsbericht Investeer slim met de Energiebespaarlening](#)

Laag btw-tarief op bouwwerkzaamheden verlengd

Consumenten kunnen langer gebruik maken van het lage btw-tarief voor bouwwerkzaamheden in de bestaande bouw. Het kabinet heeft de maatregel verlengd tot 1 juli 2015. Het lage tarief van 6% geldt ook voor arbeidskosten voor de aanleg en onderhoud van tuinen.

Zie ook: Belastingdienst [laag btw-tarief bouwwerkzaamheden](#)

Eigenbouw

In 2014 hebben 15 gemeenten gebruik gemaakt van het expertteam eigenbouw. Het aantal bouwvergunningen voor koopwoningen in eigenbouw maakte 18% uit van het totaal aantal vergunningen. Marnix Norder is sinds april 2014 de ambassadeur van het expertteam eigenbouw.

Zie ook: [RVO duurzaam ondernemen: eigenbouw](#)

'Rotterdam-wet' langer inzetbaar

Gemeenten mogen in wijken waar problemen zijn inkomenseisen stellen aan woningzoekenden. Dat staat in de 'Rotterdam-wet'. Gemeenten mogen zulke eisen nu langer stellen: maximaal 20 jaar. Dit was maximaal 8 jaar.

Zie ook: [nieuwsbericht Kamer stemt in met uitgebreidere 'Rotterdamwet'](#)

Lik op stuk bij huisjesmelkerij

Gemeenten krijgen meer bevoegdheden bij de aanpak van problemen in de wijk. Met bestuurlijke boetes kunnen zij verhuurders sneller lik-op-stuk geven als zij panden laten verloederen of aan huisjesmelkerij doen. Ook kunnen gemeenten sneller het beheer van overlastgevende panden overnemen.

Zie ook: [nieuwsbericht Meer armslag gemeenten bij aanpak problemen in de wijk](#)

Rijksdienst

Programma Compacte Rijksdienst afgerond

Eind 2014 is het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst (2011-2014) afgerond. Het programma richtte zich onder meer op betere samenwerking tussen de ministeries voor de bedrijfsvoering. Tot nu toe heeft het programma een besparing opgeleverd van € 350 miljoen. Een aantal projecten loopt nog door. Naar verwachting zijn alle besparingen in 2020 volledig gehaald. Het gaat om ongeveer € 600 miljoen.

Zie ook: [Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst](#)

Dienstverlenend, slagvaardig en kostenbewust

Het kabinet werkt met de Hervormingsagenda aan 3 doelstellingen voor de rijksdienst: goede dienstverlening, minder overbodige bureaucratie en minder kosten voor personeel en materieel. Dat gebeurt onder meer door efficiëntere bedrijfsvoering en door te werken als 1 rijksconcern.

Ook in 2014 zijn diverse ministeries aangesloten op rijksbrede shared-serviceorganisaties voor ict, personeelszaken en facilitaire dienstverlening. Bijna alle ministeries doen nu mee. Vanaf 2018 moet de rijksdienst € 1,1 miljard bezuinigen. Dat bedrag komt bovenop eerdere kortingen op de personeelskosten en materiële uitgaven.

Zie ook: [onderwerp Rijksoverheid: hervorming rijksdienst](#)

Opening derde datacenter

Het Rijk heeft in 2014 2 nieuwe datacenters in gebruik genomen voor de ict-infrastructuur van ministeries en overheidsdiensten. Er zijn er nu 4. In 2014 werden 19 oude datacenters gesloten.

Zie ook: [onderwerp Rijksoverheid: hervorming rijksdienst](#)

Aantrekkelijke werkgever

In 2014 meldden 2.890 belangstellenden zich aan voor rijkstraineer, het programma voor jonge talentvolle medewerkers. In september 2014 zijn er 125 begonnen. Het kabinet wil jonge talentvolle medewerkers ook behouden. In 2014 zijn er 107 mensen in dienst gekomen die 2 jaar eerder als trainee waren begonnen; 93% van die lichte.

Zie ook: [onderwerp overheidsperoneel](#)

28% vrouwen in topfuncties

Het aandeel vrouwen in de hoogste leidinggevende functies binnen het Rijk steeg in 2014 met 0,9 procentpunt naar 28,4%. Het doel is 30% in 2017. Het bureau van de Algemene Bestuursdienst (ABD) helpt de ministeries hierbij. Ook biedt bureau ABD ondersteuning aan zelfstandige bestuursorganen en grote gemeenten.

Zie ook: [onderwerp overheidsperoneel](#)

Van-werk-naar-werk-trajecten

In 2014 zijn 8.625 Rijksambtenaren ondersteund om een andere functie binnen of buiten de Rijksoverheid te vinden (Van-werk-naar-werktraject). De meeste daarvan waren vrijwillig. Het grootste deel van deze trajecten vond plaats binnen uitvoeringsinstanties, zoals de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI). Het sociaal beleid biedt regelingen en voorzieningen bij de begeleiding naar ander werk.

Zie ook: [onderwerp overheidsperoneel](#)

Overtollig vastgoed brengt € 125 miljoen op

Het Rijksvastgoedbedrijf heeft in 2014 voor € 125 miljoen aan overtollig vastgoed van het Rijk verkocht. In totaal ging het om 160 verkooptransacties. Voor het grootste deel grond (totaal ruim 400 hectare). Er werden 27 gebouwen of complexen verkocht. Onder meer voormalige gevangenissen, kantongerechten, kantoren, enkele woonhuizen, een jachthaven en een oude Duitse bunker.

Zie ook: [nieuwsbericht: Verkoop overtollig vastgoed Rijk brengt 125 miljoen op](#)